

คำแนะนำในการป้องกันโรคไข้ฉี่หนู (โรคเลปโตสไปโรสิส) ในภวณะน้ำท่วม สำหรับประชาชน

โรคไข้ฉี่หนู หรือโรคเลปโตสไปโรสิส เป็นโรคติดต่อจากสัตว์มาสู่คน โดยเชื้อจะออกมากับเยี่ยวของสัตว์ เช่น หนู หมู วัว ควาย แพะ แกะ และสุนัข แล้วปนเปื้อนในแม่น้ำ ลำคลอง พื้นที่ที่มีน้ำขังหรือพื้นที่ชื้นแฉะ ผู้ที่เสี่ยงต่อการเป็นโรค ได้แก่ ผู้ที่ลุยน้ำหรือแช่น้ำนานๆ เดินลุยน้ำท่วม คนงานบ่อปลา ชาวสวน ชาวนา คนงานขุดลอกท่อระบายน้ำ

การติดต่อ

เชื้อไข้ฉี่หนูในสิ่งแวดล้อมจะเข้าสู่ร่างกายได้โดยการไชเข้าทางบาดแผลหรือเข้าทางเยื่อบุอ่อนๆ เช่น ง่ามมือ ง่ามเท้า เยื่อぶตา ขณะที่แช่น้ำ หรือรับประทานอาหารหรือน้ำที่ปนเปื้อนเชื้อไข้ฉี่หนู

อาการ

มักเริ่มมีอาการหลังได้รับเชื้อ 2 – 10 วัน

- โดยเริ่มมีไข้สูง ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ โดยเฉพาะน่องและโคนขา ต่อมาอาจมีเยื่อぶตาแดง เจ็บคอ เบื่ออาหาร ท้องเดิน
- หากมีอาการที่กล่าวมาหลังจากไปแช่น้ำ ย่ำโคลนมา 2-26 วัน (เฉลี่ย 10 วัน) ควรนึกถึงโรคนี้อย่างเร็วที่สุด ไม่ควรรหา ยามากินเอง ต้องรีบไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาล หรือหน่วยแพทย์ที่ออกมาให้บริการในพื้นที่
- ถ้าไม่รีบรักษา บางรายอาจมีจุดเลือดออกตามผิวหนัง ไอมีเลือดปน หรือตัวเหลือง ตาเหลือง ปัสสาวะน้อย ซึม สับสน เนื่องจากเยื่อหุ้มสมองอักเสบ อาจมีกล้ามเนื้อหัวใจอักเสบและเสียชีวิตได้

การป้องกัน : ระยะเวลาท่วม

- หลีกเลี่ยงการแช่น้ำ ย่ำโคลนนานๆ เมื่อขึ้นจากน้ำแล้ว ต้องรีบอาบน้ำชำระร่างกายให้สะอาด ซับให้แห้งโดยเร็วที่สุด
- ควรสวมรองเท้า หรือรองเท้าน้ำที่หมาะสมสามารถป้องกันน้ำได้ หากต้องลุยน้ำย่ำโคลน เดินบนที่ชื้นแฉะ โดยเฉพาะถ้ามีบาดแผลควรระมัดระวังเป็นพิเศษ
- รับประทานอาหารที่สะอาด และเก็บอาหารในภาชนะที่มิดชิด
- เก็บกวาดขยะใส่ถุงพลาสติกมัดปากถุงให้แน่น ไม่ให้เป็นแหล่งอาหารของหนู
- ดูแลที่พักให้สะอาดไม่ให้เป็นที่อาศัยของหนู
- หากมีไข้สูง ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ โดยเฉพาะน่องและโคนขา ไม่ควรซื้อยามารับประทานเอง ควรรีบไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาล หรือหน่วยแพทย์ที่ออกมาให้บริการในพื้นที่

การป้องกัน : ระยะเวลาแล้งน้ำท่วม

- ตรวจสอบพื้นที่และปรับสภาพสิ่งแวดล้อม เช่น ทำทางเดินเท้าให้สูงกว่าพื้นปกติ ระบบท่อระบายน้ำและส้วม เป็นต้น
- เก็บกวาดขยะใส่ถุงพลาสติกมัดปากถุงให้แน่น ไม่ให้เป็นแหล่งอาหารของหนูและสัตว์อื่นๆ
- สวมถุงมือยางในการเก็บกวาดบ้านเรือน ถนนและสิ่งสาธารณะประโยชน์
- สวมรองเท้า หรือรองเท้าน้ำที่หมาะสมสามารถป้องกันน้ำได้ หากต้องลุยน้ำย่ำโคลน เดินบนที่ชื้นแฉะ
- เมื่อเสร็จภารกิจต้องรีบอาบน้ำชำระร่างกายให้สะอาด ซับให้แห้งโดยเร็วที่สุด
- รับประทานอาหารที่สะอาด และเก็บอาหารในภาชนะที่มิดชิด
- ดูแลที่พักให้สะอาดไม่ให้เป็นที่อาศัยของหนู
- หากมีไข้สูง ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ โดยเฉพาะน่องและโคนขา ไม่ควรซื้อยามารับประทานเอง ควรรีบไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาล หรือหน่วยแพทย์ที่ออกมาให้บริการในพื้นที่

๑๑๑๑ ๑๑๑๑ ๑๑๑๑

เรียบเรียงโดย : กลุ่มพัฒนาวิชาการที่ 3 (โรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน) สำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค

โทร 0 2590 3177-8 โทรสาร 0 2965 9484 eMail : zoo_cdc@yahoo.com